

Kur'an Okuma ve Tecvid El Kitabı

**Genel Editör ve
Proje Yürütücüsü**
Prof. Dr. Eyüp Baş

Yazarlar
Ayşe Karakaya
Dr. Mehmet Akın

Sayfa Tasarımı
Wassim Shikh Alhadadin

ISBN: 978-605-2233-40-5

1. Baskı
Mart, 2019 / Ankara
2000 Adet

 Grafiker®
Yayınları
Yayın No: 306
Web: grafikeryayin.com

**Kapak Tasarımı,
Baskı ve Cilt**

 Grafiker®
Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
1. Cadde 1396. Sokak No: 6
06520 (Oğuzlar Mahallesi)
Balgat-ANKARA
Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx
Faks : 0 312. 284 37 27
E-mail : grafik@grafiker.com.tr
Web : grafik.com.tr

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	5
--------------	---

I. BÖLÜM: TECVÎD İLMİ

A- TANIMI VE MUHTEVASI	7
B- AMACI VE ÖNEMİ	7
C- TECVÎD İLMİYLE İLGİLİ BAZI KAVRAMLAR	9
D- TECVÎD İLMİNİN KONULARI	10
1- HARFLER	10
a- Tanımı ve Çeşitleri	10
Aslî Harfler	11
Fer'î Harfler	12
b- Harflerin Mahreçleri	14
Hakîkî Mahreç	14
Takdîrî mahreç	14
c- Harflerin Sıfatları	19
1- Lâzımî Sıfatlar	20
2- Ârızî Sıfatlar	30
d- Harfleri Seslendirmeye Yarayan İşaretler; Hareke Sesleri	32
e- Harf Talimi ve Mahreç Tablosu	35
f- Harfler ve Telaffuzlarıyla İlgili Uyarılar	37
2- MED (UZATMA) KONULARI	43
a- Aslî Med	43
b- Fer'î Med	48
1- Hemze Sebebi İle Oluşan Fer'î Medler	49
2- Sukûn Sebebi İle Oluşan Fer'î Medler	52
3- ĞUNNE HARFLERİYLE İLGİLİ KONULAR	63
a- Sakin Nûn ve Tenvîn	63
İhfâ	64
İzhâr	66
İklâb	67
İdğâm	68
b- Sakin Mîm	73

4- LÂM-I TARİF VE HÜKÜMLERİ.....	75
İdğâm-ı Şemsiyye.....	75
İzhâr-ı Kameriyye.....	76
5- İDĞÂM ÇEŞİTLERİ.....	78
İdğâm-ı Misleyn.....	78
İdğâm-ı Mutecaniseyn.....	79
İdğâm-ı Mutekaribeyn.....	82
6- İZHÂR ÇEŞİTLERİ.....	86
7- ‘RÂ’ HARFİNİN HÜKÜMLERİ.....	87
a- Kalın Okunduğu Yerler.....	87
b- İnce Okunduğu Yerler.....	88
c- Hem Kalın Hem İnce Okunduğu Yerler.....	89
8- TECVÎD İLMİNİN DİĞER KONULARI.....	93
A- Kalkale.....	93
B- Lafzatullah.....	95
C- Zamir.....	96
D- Sekte.....	98

II. BÖLÜM: KUR’AN-I KERİM TİLAVETİYLE İLGİLİ KONULAR

4

A- Vakıf-İbtida, Vasıl.....	103
B- İstiaze-Besmele.....	119
C- Kıraat Hataları (Lahn).....	121
D- Kuran-ı Kerimde Bazı Yerlerin Okunuş Özellikleri.....	122
E- Tecvîd Tahlilleri.....	126
F- Kur’an-ı Kerim’i Okuma Usulleri.....	132
G- Temsîlî Okuma.....	135
H- Dudak Talimi.....	141
I- Tilâvet Secdesi.....	144

III. BÖLÜM: KIRAATLE İLGİLİ MUHTELİF KONULAR

A- Kur’an-ı Kerim Okumanın Önemi ve Fazileti.....	147
B- Kur’an-ı Kerim Öğretimi.....	149
C- Kuran-ı Kerim’i Anlamanın Önemi.....	151
D- Kur’an-ı Kerim’i Ezberleme.....	152
E- Kıraat İlmi ve Tarihi.....	154
F- Kıraat İmamaları ve Râvileri.....	156
KAYNAKLAR	159

ÖN SÖZ

Yüce Allah'ın, son ve evrensel hitabı Kur'an-ı Kerim'i insanlığa ulaştırmasının üzerinden yaklaşık ondört asırlık bir süre geçmiştir. Hz. Peygamber döneminden itibaren ilk Müslümanlar nuzül süreci esnasında, sonraki nesiller ise kitap halinde ellerinde bulunan Kur'an-ı Kerim'i öğrenmiş, öğretmiş, okumuş, ezberlemiş ve anlamaya çalışmışlardır. İlk Müslümanların muallimi bizzat Hz. Peygamber, kendileri ise onun talebeleri iken, zamanla onlar muallim olmuş, bildiklerini ve öğrendiklerini sonraki kuşaklara aktarmışlardır. Bu şekilde Kur'an-ı Kerim merkezli eğitim-öğretim faaliyetleri günümüze kadar ulaşmıştır.

Şüphesiz ki Kur'an öğretim faaliyetlerinin temel amacı kelâm-ı ilahî'nin vahyedildiği şekliyle değişmeden ve hatasız olarak okunmasını ve aktarılmasını sağlamak olmuştur. Bunun için gayretlerini ortaya koyarak bu alanda önce kendini yetiştiren, sonra talebe yetiştiren, sahip olduğu birikimi yazıya dökerek sonraki nesillerin istifadesine sunan herkes bu kutlu zincirin bir halkası olmuştur.

Kur'an-ı Kerim'in sahih ve usulüne uygun olarak okunması için ortaya konan gayretlerin teorik yönünü oluşturan elinizdeki bu kitap, Kur'an öğretimini pratik olarak yürüten kişilere rehberlik edebilecek bir çalışmadır. Elbette bu alanda Kur'an talebelerinin istifadesine sunulan farklı hacimlerde çeşitli kaynaklar bulunmaktadır. Bu çalışmanın farkı ve kaleme alınmasındaki amaç, konuların özlü ve sistematik bir şekilde işlenmesi olmuştur. Bu çerçevede tecvidin temel konularını ele aldığımız çalışmada anlatımları detaylardan arındırmaya bununla birlikte incelikleri dikkatlere sunmaya çalıştık. Bunun için büyük bir titizlikle seçtiğimiz örnekleri renklendirilerek anlatmaya özen gösterdik. Böylece konunun net bir şekilde anlaşılmasına azamî derecede katkı sağlamayı amaçladık. Ayrıca her konunun sonuna zihinlerde kalıcı olması açısından konunun özeti mahiyetinde bir tablo veya şema ekledik. Aynı şekilde konuların sonunda anlamının pekiştirilmesi amacıyla çeşitli soru ve alıştırmalara yer verdik.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında, üzerimizde emekleri bulunan ve ilim yolculuğında yolumuzu aydınlatan kıymetli hocalarımızın dolaylı katkıları bulunmaktadır. Bu vesileyle kendilerine şükran ve minnet duygularımızı iletmeyi borç bilir, çalışmanın bizimle aynı yolculuğa çıkan ilim talebelerine faydalı olmasını temenni ederiz.

Ayşe Karakaya
Dr. Mehmet Akın
Ankara 2019